

عنوان مقاله:

برآورد عوامل محدودکننده عملکرد گندم (*Triticum aestivum* L.) با استفاده از روش تحلیل مقایسه کارکرد (CPA) در منطقه خرمشهر

محل انتشار:

فصلنامه علوم زراعی ایران، دوره 23، شماره 3 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

حمید مطوریان - *MSc graduated, Agricultural Sciences and Natural Resources University of Khuzestan, Ahvaz, Iran*

آیدین خدایی جوقان - *Associate Prof., Agricultural Sciences and Natural Resources University of Khuzestan, Ahvaz, Iran*

محمد رضا مرادی تلاوت - *Associate Prof., Agricultural Sciences and Natural Resources University of Khuzestan, Ahvaz, Iran*

سید عطالله سیادت - *Professor, Agricultural Sciences and Natural Resources University of Khuzestan, Ahvaz, Iran*

بنیامین ترابی - *Associate Prof., Gorgan University of Agricultural Sciences and Natural Resources, Gorgan, Iran*

خلاصه مقاله:

یکی از راهکارهای افزایش عملکرد در واحد سطح کاهش فاصله بین عملکرد واقعی و عملکرد پتانسیل در نظام های زراعی است. این پژوهش به منظور مستندسازی عوامل مدیریت زراعی موثر بر تولید گندم در منطقه خرمشهر در سال زراعی ۱۳۹۷-۹۸ انجام شد. در این تحقیق ۶۰ مزرعه با تنوع در سطح زیرکشت، عملیات زراعی و میزان عملکرد براساس اطلاعات اخذ شده از مراکز خدمات و پایش مستمر آنها مورد ارزیابی قرار گرفتند. برای ارزیابی خلاء عملکرد از روش تحلیل مقایسه کارکرد (CPA) استفاده شد. در این روش برای تعیین مدل عملکرد، رابطه بین کلیه متغیرهای کمی و کیفی اندازه گیری شده و عملکرد دانه با استفاده از رگرسیون گام به گام مورد بررسی قرار گرفت. پس از تعیین مدل عملکرد، میانگین مشاهده شده متغیرها در مزارع مورد مطالعه، در مدل عملکرد قرار داده شده و میانگین عملکرد با مدل محاسبه شد. با قرار دادن بیشترین مقدار متغیرها در مدل عملکرد، عملکرد قابل حصول برآورد شد. بر این اساس میانگین عملکرد عملکرد قابل حصول و خلاء عملکرد گندم در شهرستان خرمشهر به ترتیب ۳۷۴۰، ۵۴۵۵ و ۱۷۱۵ کیلوگرم در هکتار برآورد شدند. خلاء عملکرد ۵/۳۱ درصدی برآورد شده در این تحقیق نشان دهنده تاثیرپذیری بالای گندم نسبت به روش های مدیریت زراعی دارد. مهم ترین متغیرهای موثر در خلاء عملکرد گندم شامل میزان استفاده از علف کش (۵۷۹ کیلوگرم در هکتار)، میزان تحصیلات کشاورزان (۲۹۲ کیلوگرم در هکتار)، تعداد دفعات آبیاری (۲۷۹ کیلوگرم در هکتار)، میزان مصرف کود پتاسیم (۲۵۶ کیلوگرم در هکتار) و روش کاشت (۱۷۹ کیلوگرم در هکتار) بودند. این متغیرها در مجموع ۴۵/۸۷ درصد از خلاء عملکرد محاسبه شده گندم را به خود اختصاص دادند. نتایج این آزمایش حاضر نشان داد که با بهبود مدیریت زراعی می توان خلاء عملکرد مزارع گندم در خرمشهر را کاهش داد.

کلمات کلیدی:

Actual yield, Attainable yield, Potential yield, Wheat and Yield gap
خلاء عملکرد، عملکرد قابل حصول، عملکرد واقعی، عملکرد پتانسیل و گندم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1405284>

